

ACG 429

List hlavního představeného

„Aby moje radost byla ve vás.“ (Jan 5,12)
Svatost i pro tebe

STRENNA 2019

Don Ángel Fernández Artime, SDB
hlavní představený

Moji drazí bratři a sestry, moje milá Salesiánská rodino. Pokračuji v naší stoleté tradici a na začátku nového roku 2019 se obracím ke každému z vás, do každé části "salesiánského světa", který tvoříme jakožto Salesiánská rodina ve více než 140 zemích.

Obracím se k vám s komentářem tématu, které je nám velmi blízké a které už v titulu doslovně přejímá apoštolskou exhortaci papeže Františka o povolání ke svatosti v současném světě: *Gaudete et Exsultate*¹.

Výběrem tohoto tématu a tohoto titulu mám v úmyslu přeložit do našeho jazyka a ukázat ve světle naší charismatické vnímavosti mocné volání ke svatosti, jímž se papež František obrátil k celé církvi². Proto se chci věnovat především těm důležitým bodům, které jsou typicky "naše", patří do rámce naší salesiánské spirituality a které sdílíme se všemi 31 skupinami naší Salesiánské rodiny jako charismatický odkaz. Tento odkaz jsme dostali z Ducha Svatého skrze našeho milovaného otce dona Boska, jenž nám nepochybně pomůže žít se stejnou hlubokou radostí od Pána, jakou měl on: «Aby moje radost byla ve vás.» (Jan 15,11)

Komu jsou určena tato slova?

Mohu vás ujistit, že tato slova jsou určena všem. Vám všem, moji drazí spolubratři salesiáni. Vám všem, sestry a bratři z různých kongregací a institutů zasvěceného i laického života v naší Salesiánské rodině. Vám všem, bratři a sestry, z asociací a různých skupin Salesiánské rodiny. Tatínkům a maminkám, vychovatelům a vychovatelkám, katechetům a ani-

1

Dále *GE*.

2

Vyjadřuji svoji vděčnost p. Pier Luigimu Cameronimu, generálnímu postulátorovi pro kauzy svatých, a paní Lodovice Marii Zanet, zkušené spolupracovnici naší generální postulatury a odhodlané relátorky. Díky jejich pohledu jsem mohl obohatit tyto stránky o prvky a obsahy, které patří do postulace, ale mohou mnoho osvětlit.

mátorům ve všech našich dílech ve světě. A všem dospívajícím a mladým v našem velikém salesiánském světě.

Zachycuji výzvu, již se papež obrací k celé církvi. Jeho exhortace není nějakým traktátkem o svatosti, ale voláním obráceným k současnému světu a zvláště k církvi, aby žila život jako povolání a jako volání ke svatosti; a to ke svatosti vtělené do přítomnosti, do dneška, do reality každého z nás a do aktuálního kontextu.

Budu ozvěnou tohoto stále fascinujícího povolání ke svatosti, protože "dnešek" církve to po nás žádá. Stejně jako já, i všichni poslední hlavní představení přinesli významné příspěvky o salesiánské svatosti a o našich svatých patronech³.

Stejně jako v minulých letech mám za to, že kromě osobního čtení mohou tato doporučení dostatečně posloužit také jako "východiska" pro výchovnou pastorační v různých kontextech a situacích našeho "salesiánského světa", v nichž pracujeme.

I. BŮH VOLÁ VŠECHNY KE SVATOSTI

Dovedu si představit, že nemálo lidí, možná i mezi námi a určitě mezi mladými, kteří slyšeli papežovu výzvu, má pocit, že slovo "svatost" zní trochu cize, v mnoha případech velmi cize a pro současný jazyk nesrozumitelně. Existují tím pádem kulturní bloky či interpretace, které mají tendenci zaměňovat cestu ke svatosti za jakýsi druh odcizujícího spiritualismu, který uniká před realitou. Nebo je možná nanejvýš "svatost" vní-

P. Chávez, *Attingiamo all'esperienza spirituale di Don Bosco, per camminare nella Santità secondo la nostra specifica vocazione*, ACG 417 (2014); P. Chávez, *"Cari Salesiani, siate santi"*, ACG 379 (2002); J.E. Vecchi, *La beatificazione del coadiutore Artemide Zatti: una novità dirompente*, ACG 376 (2001); *Santità e martirio all'alba del terzo millennio*, ACG 368 (1999); E. Viganò, *Don Bosco Santo*, ACS 310 (1983); *Riprogettiamo insieme la santità*, ACG 303 (1982); L. Ricceri, *Don Rua richiamo alla santità*, ACS 263 (1971).

mána jako označení pouze pro ty, kteří jsou oslavováni na obrazech v našich kostelích.

Je tedy hodno obdivu a je téměř "odvážné" toto papežovo úsilí představit trvalou aktuálnost křesťanské svatosti, která je jakožto povolání od Boha samotného v jeho Slovu nabízena jako cíl cesty každého člověka. Bůh sám, «chce nás mít svatými a neočekává, že se spokojíme s průměrnou, ředěnou a nekonzistentní existencí.» (GE, 1).

Povolání ke svatosti je blízké naší salesiánské tradici (svatý František Saleský). Výzva papeže Františka přitahuje pozornost především svojí silou a rozhodností, s níž tvrdí, že svatost je výzva určená všem, nejen několika málo lidem, protože je v souladu se základním Božím plánem s námi. Je tedy určena obyčejným lidem, které doprovázíme v každodenním obyčejném životě, tvořeném prostými věcmi, typickými pro obyčejné lidi.

Nejedná se o svatost vyhrazenou několika málo hrdinům nebo výjimečným lidem, ale o obyčejný způsob, jak prožívat obyčejný křesťanský život: je to způsob, jak prožívat křesťanství zapojené do akutálního kontextu, se všemi riziky, výzvami a příležitostmi, které nám Bůh na naší životní cestě nabízí.

Písmo svaté nás vybízí, abychom byli svatí: «Bud'te dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec» (Mt 5,48); a: «Bud'te svatí, neboť já (Hospodin) jsem svatý.» (Lev 11,44).

Je to tedy výslovné pozvání k zakoušení a dosvědčování dokonalosti lásky, která je totéž co svatost. Svatost totiž spočívá v dokonalosti lásky; lásky, která se především vtělila v Kristu.

Také svatý Pavel se v listu Efezským odkazuje na Otce a píše: «Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění v lásce; ze svého svobodného rozhodnutí nás předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. (To proto,) aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí ve svém milovaném (Synu).» (Ef 1,4-6). Už ne služebníci, ale přátelé. (viz Jan 15,15). Už ne cizinci a přistěhovalci, ale spoluobčané

ostatních křesťanů a členové Boží rodiny. (viz *Ef 2,19*). Proto jsme všichni a jeden každý povoláni ke svatosti: svatost je naplněný život podle Božího plánu, v plném společenství s Ním a s bratry. Nejedná se tedy o dokonalost vyhrazenou málokterým, ale o výzvu určenou všem. Je to něco nekonečně drahocenného, co přesto není ojedinělé nebo cizí, ale co je součástí společného povolání všech věřících. Je to úžasný návrh, který Bůh činí každému člověku. Není to cesta falešné pobožnosti, která vzdaluje plnosti života, ale plnost lidství, zdokonalená milostí. Je to "život v hojnosti", jak jej slibuje Ježíš.

Není to charakteristika, která by smazávala rozdíly, banalizovala, ochromovala; ale odpověď na stále nový dech Ducha, který tvoří společenství při zhodnocení rozdílů. Protože je to právě Duch Svatý, kdo «stojí u vzniku vzácných ideálů a dobrých iniciativ lidstva na jeho cestě»⁴. Nejedná se o soubor abstraktně zapsaných nebo formalisticky oceňovaných hodnot, ale o harmonii všech ctností, které ztělesňují hodnoty v životě.

Není to pouhá schopnost odmítat zlo a lnout k dobru, ale stabilní, ochotný a radostný postoj, jak *dobře prožívat dobro*. Ne cíl, jehož se v některém okamžiku dosáhne, ale postupná cesta, v závislosti na trpělivosti a libovůli Boha, který oslovuje naši osobní svobodu a úsilí. Není to postoj, který vylučuje odlišné, ale základní zkušenost pravdy, dobra, správného a krásného.

Zkrátka, svatost je životem podle blahoslavenství, abychom se stali solí a světlem světa; cestou hlubokého zlidštění, jímž je každá autentická duchovní zkušenost. Proto stát se svatými nevyžaduje odcizit se sobě ani se vzdálit svým bratrům, ale žít intenzivní odvážný a polidšťující život, a prožívat (mnohdy namáhavě) společenství a vztahy s ostatními.

4

Jan Pavel II., *Encyklika Redemptoris Missio*, Città del Vaticano, 7.12. 1990, 28.

“Stát se svatým” je hlavní a nejdůležitější úkol křesťana

Svatý Augustin říká: «Můj život bude pravý, bude plný tebe»⁵. Právě v NĚm, v Bohu samém, spočívá vysvětlení, jak je možné dojít svatosti skrze následování Krista. Cesta svatosti je křesťanovi umožněna skrze dar Boha v Kristu: v NĚm - čehož jsou svatí a především Panna Maria úchvatným odleskem - se zjevuje plnost tváře Otce a zároveň skutečná tvář člověka.

V Ježíši Kristu září tvář Boha a tvář člověka "společně". V Ježíši se setkáváme s tváří muže z Galileje a s tváří Otce: «Kdo viděl mne, viděl Otce» (*Jan 14,9*). Ježíš, vtělené Slovo, je plným a definitivním slovem Otce. Od okamžiku vtělení se vůle Boha setkává s osobou Krista. On nám ve svém životě, ve svých slovech a ve svém mlčení, a především ve svém umučení, smrti a vzkříšení ukazuje, jaký je Boží plán pro člověka, jaká je jeho vůle a způsob, jímž je možné s ní být v souladu.

Tento Boží plán s každým z nás je jednoduše plností křesťanského života, která se měří podle míry, jíž v nás dosahuje Kristus, a podle stupně, jímž v milosti Ducha svatého modelujeme svůj život podle života Pána Ježíše. Neznamená to tedy uskutečňovat výjimečné věci, ale žít v jednotě s Pánem, osvojovat si jeho skutky, myšlenky a postoje. Proto také slavit Eucharistii znamená vyjadřovat a dosvědčovat, že si přejeme vzít za své způsoby, životní styl i samotné poslání Ježíše Krista.

Druhý vatikánský koncil v konstituci o církvi prohlásil s rozhodností, že jsou všichni povoláni ke svatosti a nikdo není vyloučen: «V různých způsobech života a povoláních uskutečňují jedinou svatost všichni lidé, kteří jsou vedeni Božím Duchem, jsou poslušni Otcovu hlasu, klanějí se Bohu Otci v duchu a pravdě a následují Krista chudého, pokorného a nesusoucího kříž, aby si zasloužili účast na jeho slávě. » (*LG, 41*).

“Svatost odvedle” a všeobecné povolání ke svatosti.

Edith Steinová, ještě jako ateistka, píše, že rozhodující popud ke konverzi jí dala dvě setkání: setkání s manželkou jednoho přítele padlého ve válce, která, ačkoli zůstala vdovou, svědčila i v drásavé bolesti o překvapivém světle a síle víry; a setkání s jednou starou ženou v kostele (kam zašla Edith pouze z uměleckého zájmu), která tam vešla s nákupními taškami uprostřed denního shonu, jen aby prožila chvilku intenzivní důvěry a adoraace s Ježíšem v Eucharistii.

Maminkou a první učitelkou dona Boska byla Markéta Occhiena: prostá venkovanka bez vzdělání, bez teologické příravy, ale s moudrostí srdce a poslušností víry.

Svatá Terezie z Lisieux říká, že jako malá příliš nerozuměla tomu, co vykládá kněz, ale že jí stačilo podívat se na tatínka Ludvíka a pochopila všechno.

Nikdo z těchto laiků - Anna Reinachová, Edithina přítelkyně, neznámá paní s nákupními taškami, maminka Markéta nebo tatínek Ludvík Martin - si nikdy nepomysleli, že jsou snad svatí, ani si nevšimli vlivu, jaký mají na ostatní lidi svým podivuhodným způsobem jednání.

Přítomnost těchto prostých a rozhodujících postav, těchto «svatých odvedle» – jak je označuje papež František (*GE,7*) – připomíná, že v životě je důležité být svatí, ne být jednoho dne za svaté prohlášení. Navíc nám pomůže přemýšlet nad tím, že svatí, kteří byli svatořečeni jako první, dosahují pokorné svatosti Božího lidu: sláva jedněch je také slávou druhých v hlubokém a pevném společenství.

Žít svatost tedy znamená vědět, že nás jiní předešli, že jsme spaseni, a učit se odpovídat na tuto věrnou lásku. Je to zodpovědnost odpovědět na velký dar.

V tomto smyslu možná nejvíce přispěl ke křesťanské spiritualitě ženevský biskup, František Saleský, svým úsilím nabízet *svatost pro všechny* a převést “*zbožnost*” z klášterů do světa. Ve svém nádherném díle *Úvod*

do zbožného života píše: «Bůh poručil při stvoření rostlinám, aby nesly své plody, každá podle svého druhu; tak také káže křesťanům, kteří jsou živými rostlinami jeho Církve, aby vydávali plody zbožnosti každý podle povahy svého povolání. Šlechtic, řemeslník, sluha, kníže, vdova, dcera, manželka, každý má pěstovat zbožnost odlišným způsobem; a nejen to, nýbrž je také třeba přizpůsobit pěstování zbožnosti schopnostem, záležitostem a úkolům každého z nich. [...] Ať jsme kdekoli, všude můžeme a máme usilovati o dokonalý život.»⁶

Dějiny církve jsou silně poznamenány mnoha lidmi, kteří byli díky své víře, lásce a životu jako majáky, které svítily a dál svítí mnoha generacím, včetně té dnešní. Jsou živým svědectvím toho, že v jejich životech dosáhla síla Vzkříšeného takového měřítko, že mohli jako svatý Pavel prohlásit (mnohdy beze slov): «Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus.» (*Gal* 2,20). A dokázali to mnohdy «hrdinským uplatňováním ctností, obětí života v mučednictví a také případy obětování vlastního života za život druhých» (*GE*, 5). Přesto existuje také bezejmenná svatost, svatost těch, kteří nedosáhli na čestné místo na oltáři, jejichž život «nebyl vždycky dokonalý, avšak i uprostřed nedokonalostí a pádů pokračovali v cestě a našli zalíbení u Pána.» (*GE*, 3). Je to svatost naší maminky, babičky či jiných blízkých lidí; je to svatost manželství, které je krásnou cestou, jak růst v lásce; svatost otců, kteří rostou, zrají a velkoryse se darují svým dětem, mnohdy s nečekanými oběťmi. Muži a ženy, jak připomíná papež, kteří těžce pracují, aby opatřili domů chléb. Nemocní, kteří prožívají svoji nemoc v pokoji a v duchu víry a ve spojení s trpícím Ježíšem; staré řeholnice, které darovaly a strávily svůj život a přesto mají úsměv a naději... (cf. *GE*, 7).

S jistotou se dá říci, že ve všech epochách dějin církve a ve všech zeměpisných šířkách byli a jsou svatí všeho věku, všech možných životních stavů a nejrůznějších vlastností.

Velmi dobře to vyjádřil papež Benedikt XVI., když nabídl vlastní svědectví a řekl: «Chtěl bych dodat, že mně cestu neukazují jen někteří velcí svatí, které mám rád a které dobře znám, ale i prostí svatí, tedy dobří lidé, které potkávám ve svém životě a kteří asi nebudou nikdy svatořečení. Jsou to takzvaně normální lidé, bez viditelného hrdinství, ale v jejich každodenní dobrotě vidím pravdivost jejich víry»⁷.

Jistě toto vše najdeme ve způsobu, jímž mnozí lidé ve svém životě ztělesnili křesťanskou cestu. Někteří se mohou zdát "malí", jiní "velcí"; ale všichni šli přitažlivou a fascinující cestou.

Sám papež Benedikt uzavírá cennou větou, která podle mého soudu může krásně shrnout poselství Strenny pro tento rok: «Milí přátelé, jak veliké a krásné a také prosté je v tomto světle křesťanské povolání! Všichni jsme povoláni ke svatosti: svatost je měřítkem křesťanského života»⁸.

Maria z Nazaretu: jedinečné světlo na cestě svatosti

Všechny tyto prosté a velmi často anonymní cesty mají vždy jeden vzor, k němuž mohou vzhlížet a v něm se odrážet. Křesťanská svatost má svůj nejkrásnější a nejdostupnější vzor v Marii z Nazareta, Matce Božího Syna. Maria je ženou "tady jsem", plné a naprosté odevzdanosti Boží vůli. Když Maria řekla: «Ať se mi stane podle tvého slova.» (*Lk 1,38*), prohlašuje, že nachází plné a hluboké štěstí v tom všem, co toto "staniž se" ve víře předpokládá. Nejen když její Syn odejde z domu, aby mohl plnit Otcovo poslání; ale i v extrémním okamžiku, kdy Maria zažívá bolest z jeho ukřižování a smrti. Krutou bolest, kterou zažívá jako matka.

7

Benedikt XVI., *Katecheze při generální audienzi 13. dubna 2011: Insegnamenti VII (2011)*, 451.

8

Ibid., 450.

V Marii, Matce Páně, se můžeme setkat s bohatstvím *života, který přijímá Boží plán v každém okamžiku*; života, který byl neustálým "tady jsem" říkaným Bohu. Jak je v této perspektivě fascinující rozjímat o Marii a o hodnotě lidské existence a o jejím plném významu v horizontu věčnosti!

Odvážné přijetí tajemného Božího plánu dovedlo Marii k tomu, že je Matkou všech věřících, vzorem naslouchání a přijetí Božího slova pro každého z nás a jistou průvodkyní ke svatosti. A to proto, že nás učí, že pouze Bůh činí náš život velkým. «Jedině pokud je Bůh veliký, je veliký také člověk. S Marií to začínáme chápat. Nesmíme se od Boha vzdálit, ale zpřítomnit Boha; nechat jej, aby byl On velký v našem životě, a pak se i my staneme božími; pak je veškerá nádhera božské důstojnosti také naší nádhrou»⁹.

Z toho důvodu je nemyslitelné, že by křesťan mohl jít po snadné cestě svatosti bez toho, aby hleděl na Marii jako na svoji Matku. Kontem-plovat znamená *učit se věřit, učit se doufat, učit se milovat*. A když se budeme modlit jako ona a s ní, určitě na své každodenní cestě pocítíme útěchu, která může přijít jen od Boha. Navíc, když ji budeme vzývat jako Matku Božího Syna, otevřeme svoje srdce daru její přímluvy jakožto Matky Syna a jeho dětí.¹⁰

Se salesiánskou vnímavostí

Proto by se dalo říci, že když se staneme svatými, máme všechno. Když se nestaneme svatými, nemáme nic. Svatost jako cíl a téměř trýznivá výzva k jejímu dosažení, je také velkým poselstvím dona Boska, je osou, kolem níž se otáčí celé kolo jeho spirituality a životního svědectví.

9

Benedikt XVI., *Homilie na slavnost Nanebevzetí Panny Marie*, 15. srpna 2005.

10

Abychom dál šli po této "mariánské cestě", budeme mít v Buenos Aires od 7. do 10. listopadu 2019 osmý Mezinárodní kongres Panny Marie Pomocnice s názvem: *Maria, věřící žena*.

Svatost, kterou navrhuje don Bosco, je snadná a přitažlivá, ale také silná a jako taková se předává. V prohlášení Dominika Savia: «Chci být svatý, musím být svatý a nebudu šťastný, dokud nebudu svatý»¹¹, se ozývá mnohé z toho - ne-li všechno - co mu don Bosco dokázal předat, počínaje kázáním, v němž mohl Dominik slyšet tato povzbuzující slova: «Být svatí je jednoduché. Všichni máme být svatí. V nebi je připravena velká odměna pro ty, kteří budou svatí»¹². Sám don Bosco pak píše, že toto kázání bylo jiskrou, která zažehla srdce Dominika Savia, takže se zamiloval do Boha.

V moudrosti dona Boska, jenž zmírňoval Dominikovu touhu po pokání a doporučoval mu spíše věrnost v modlitbě, studium, dobře vykonanou povinnost a vytrvalý odpočinek (a řekněme spíše celkový rozměr života vztahů), se objevovalo typicky salesiánské vědomí všeobecného povolání ke svatosti.

Při založení Společnosti svatého Františka Saleského a posléze Institutu Dcer Panny Marie Pomocnice (spolu se spoluzakladatelkou Marií Dominikou Mazzarellovou) navrhuje don Bosco jako cíl, který máme i dnes, posvěcování jeho členů¹³.

Salesiánům to krátce na to připomíná don Rua, když je vyzývá těmito slovy: «Což nám také vštěpoval náš milovaný don Bosco v prvním článku svaté řehole, kde nám říká, že úlohou naší Zbožné společnosti je nejprve křesťanská dokonalost jejích členů a pak každé dílo duchovního a

11

ISS, *Fonti Salesiane. 1. Don Bosco e la sua opera. Raccolta antologica*, LAS, Roma 2014, 1047. Celý úryvek, na nějž se odkazují, zní takto: «Jednou si vykládali etymologii různých slov. “A Dominik, řekl on, co to znamená?”. Dostal odpověď: “Dominik znamená Pánův”. “Vidíte, podotknul, zda nemám důvod prosit jej, aby mě učinil svatým: dokonce i moje jméno říká, že jsem Pánův. Takže musím a chci být celý Pánův a chci být svatý a nebudu šťastný, dokud nebudu svatý.”».

12

Ibid., 1046.

13

Cf. *Cost. SDB*, 2, 25, 65, 105; *Cost. FMA*, 5, 46, 82.

tělesného milosrdenství vůči mladým»¹⁴. Bez ní by veškeré apoštolské úsilí k mladým vyšlo naprázdno. Don Bosco dobře ví, že hlavním, nejradikálnějším a nejvíce rozhodujícím způsobem, jak pomoci ostatním, je být svatý.

V této «škole nové a přitažlivé apoštolské spirituality»¹⁵, čte don Bosco evangelium s pedagogickou a pastýřskou originalitou, která spočívá v podstatě «v nové syntéze, vyvážené, harmonické a svým způsobem organické prvkům společným křesťanské svatosti, kde mají ctnosti a prostředky posvěcování své vlastní charakteristické místo, množství, symetrie a krásu.»¹⁶.

II. JEŽÍŠ JE ŠTĚSTÍ

Svatost je určena každému křesťanovi, protože je plností života a synonymem štěstí a blaženosti. A my křesťané docházíme štěstí v následování Ježíše Krista.

Tato slova jsou určena mladým, jsou pro ně, ale víme dobře, že «svatost je i pro tebe», že se týká všech: mladých, vychovatelů, otců a matek, zasvěcených laiků, řeholníků a řeholnic, kněží. Zkrátka, tato moje slova jsou určena všem a každému členu naší Salesiánské rodiny, abychom se všichni cítili zapojeni, a týkají se samozřejmě celého Božího lidu.

Máme velmi krásná poselství, která s velkou přesvědčivostí poslali papežové Jan Pavel II., Benedikt XVI. a František mladým, a neměla by nám být cizí. Proto zde uvedu jen drobný zlomek těchto poselství, jakýsi společný jmenovatel: ve všech těchto poselstvích papežové po mla-

¹⁴

M. Rua, *Santificazione nostra e delle anime a noi affidate. Lettera del Rettore Maggiore agli Ispettori e ai Direttori di America*, Valsalice, 24 settembre, 1894

¹⁵

Jan Pavel II., *Discorso in occasione della visita alla Pontificia Università Salesiana*, 31 gennaio 1981, in *L'Osservatore Romano*, 8 febbraio 1981,1.

¹⁶

E. Viganò, *Riscoprire lo spirito di Mornese*, in ACS 301 (1981), 24-25.

dých žádají, aby podstoupili riziko přijmout Ježíše jako záruku svého štěstí.

To byla ta velká výzva, již se svatý Jan Pavel II. obrátil k mladým světa: «Ve skutečnosti je to Ježíš, koho hledáte, když sníte o štěstí; to On vás čeká, když vás neuspokojuje nic z toho, co nacházíte; to On je ta krása, která vás tolik přitahuje; to On vás provokuje tou žízní po radikalitě, která vám nedovoluje spokojit se s kompromisem; to On vás tlačí k tomu, abyste odložili masky, které činí život falešným; to On čte ve vašich srdcích ta nejpravdivější rozhodnutí, která by druzí raději zadusili. To Ježíš ve vás budí touhu udělat v životě něco velkého, vůli následovat ideál, že odmítáte nechat se pohltit průměrností, odvahy pokorně a vytrvale usilovat o zlepšení sebe sama i společnosti, aby byla lidštější a bratrštější»¹⁷.

Neméně otevřeně se vyjádřil papež Benedikt XVI., když řekl mladým: «Milí mladí, štěstí, které hledáte, štěstí, na které máte právo, má své jméno, má tvář: tvář Ježíše z Nazareta, skrytého v Eucharistii [...] Buďte o tom plně přesvědčeni: Kristus vám nebere nic, co je ve vás krásného a velkého, ale všechno přivádí k dokonalosti ke slávě Boží, ke štěstí lidí, ke spáse světa [...]. Dejte se od Krista překvapit! Dejte mu "právo s vámi mluvit"»¹⁸.

A papež František říká mladým, že štěstí se nedá koupit, nepřipouští snížit očekávání na úroveň, která nakonec štěstí stejně důstojně a spolehlivě nezajistí, ale přinese pouze něco, co je možné konzumovat jen v "malých dávkách", a co odejde tak, jak přišlo, což není pochopitelně skutečné štěstí ani plně realizovaný lidský život: «Vaše štěstí nemá cenu a neobchoduje se s ním. Není to "appka", kterou si stáhnete do mobilu»¹⁹.

¹⁷

Jan Pavel II., *Veglia di Preghiera della XV GMG*, Roma Tor Vergata, 19 agosto 2000.

¹⁸

Benedikt XVI., *Discorso alla Festa di accoglienza dei giovani a Colonia*, 18 agosto 2005.

¹⁹

Francesco, *Omelia nell'Eucaristia del giubileo dei ragazzi e delle ragazze*, Roma 24 aprile 2016.

Don Bosco chce, aby byli jeho mladí šťastní na zemi i na věčnosti

V záhlaví svého dopisu z Říma z 10. května 1884 píše don Bosco svým mladým: «Mám jen jedno přání: vidět vás šťastné v čase i na věčnosti»²⁰.

V závěru jeho pozemského života tato slova shrnují srdce jeho poselství mladým všech dob a na celém světě. Ale nejen to. V onom “Na věčnosti” je obsaženo to něco navíc, co umí nabídnout jen Ježíš, a je v tom jeho návrh na štěstí, tedy právě na svatost. Je to odpověď na hlubokou žízeň po tom “napořád”, která sužuje srdce všech mladých. Svět, společnosti všech národů nejsou s to, nabídnout toto “napořád” ani věčné štěstí. Bůh ano.

V donu Boskovi bylo všechno velice jasné a on byl schopen do svých chlapců zasévat silnou touhu po svatosti, po životě pro Boha, po dosažení Ráje: «Vedl mladé po cestě prosté, pokojné a radostné svatosti a spojoval do jedné zkušenosti život na hřišti, vážné studium i neustálý smysl pro povinnost.»²¹

III. SVATÍ PRO MLADÉ A S MLADÝMI

Svatost charakteristická pro salesiánské charisma, v níž je místo pro všechny, pro zasvěcené i laiky, má pak svůj specifitější výraz ve vztahu ke svatosti mladých. Don Pascual Chávez, můj předchůdce, napsal na začátku svého úřadování v dopise *Milí salesiáni, buďte svatí!*: «Sami mladí pomáhali donu Boskovi začít v každodenním životě se sty-

²⁰

ISS, *Fonti Salesiane. 1. Don Bosco e la sua opera. Raccolta antologica*, LAS, Roma 2014, 444.

²¹

J. E. Vecchi, *Andate oltre. Temi di spiritualità giovanile*, Elle Di Ci, Leumann (TO) 2002.

lem nové svatosti, na míru typickým požadavkům vývoje toho kterého chlapce. Byli tímto způsobem v určitém smyslu zároveň učedníky a učiteli. Naše svatost je svatost pro mladé a s mladými; protože i při hledání svatosti kráčejí mladí a salesiáni společně: buď budeme svatí s nimi, půjdeme s nimi a budeme se s nimi učit, nebo nebudeme svatí nikdy»²². Autentické salesiánské srdce naší Rodiny musí být svaté, aby dosáhlo na mladé; ale neopomíná ještě radikálnější povinnost posvěcovat se i uprostřed mladých a *společně* s nimi.

Tato touha se může týkat všech a každé z 31 skupin, tvořících naši Salesiánskou rodinu. Se skutečným zájmem jsem hledal zmínky o svatosti ve *Stanovách* a v *Pravidlech* různých kongregací naší Rodiny, v projektu apoštolského života salesiánských spolupracovníků, v *Ideari*, *Stauti e Regolamenti* všech skupin, které náležejí ke stromu našeho charismatu. Mohu vás ujistit, že tak či onak všichni kontemplujeme svatost jako cíl a účel, pro něž jsme vznikli jako řeholní instituce, s cílem hledat ji v našem vlastním životě. Svatost, která je tedy výzvou pro každého člena a která se nabízí jako cíl apoštolátu ostatních.

Mládí, čas na svatost

V přesvědčení, že «svatost je nejkrásnější tvář církve. » (GE, 9), jsme ještě předtím, než ji navrhujeme mladým, povolání všichni ji žít a svědčit o ní, stát se “přitažlivým”, společenstvím, jak na různých místech vyprávějí Skutky apoštolů (viz. GE, 93). Pouze pokud budeme takto koherentní, můžeme doprovázet mladé na cestách svatosti.

Jestliže svatý Ambrož tvrdil, že «každý věk je zralý na svatost»²³, nepochybně to platí i pro mládí! Ve svatosti mnoha mladých uznává cír-

22

P. Chávez, *Cari Salesiani, siate santi*, ACG 379 (2002), 22.

23

Ambrož, *De Virginitate*, 40.

kev milost Boží, která předchází a doprovází příběh každého, výchovnou hodnotu Eucharistie a svátosti smíření, plodnost cest sdílených ve víře a lásce, prorocký náboj těchto “šampionů”, kteří často zpečetili svojí krví, že jsou Kristovými učedníky a misionáři Evangelia. Jazyk, který je dnes mezi mladými nejžádanější, je *svědectví autentického života*. Z toho důvodu je život mladých světců pravdivým slovem církve; a výzva ke svatému životu je nejpotřebnější výzvou, jakou dnes mladí potřebují. Autentická duchovní dynamika a plodná pedagogika svatosti nezklamávají hluboká očekávání mladých: jejich potřebu života, lásky, růstu, radosti, svobody, budoucnosti a také milosrdenství a smíření.

Tento návrh má určitě příchut' skutečné výzvy. Jestliže je na jednu stranu velmi přitažlivý, na druhé straně nahání strach a působí nerozhodnost. Je nutné překonat riziko «že se spokojíme s průměrnou, ředěnou a nekonzistentní existencí» (*GE*, 1); předpokládá to překonat pokušení k živoření, protože výzva ke svatosti není nic odlišného od každodenního života, ale je to přesně tatáž obyčejná existence prožívaná neobyčejným způsobem, protože je zkrášlena Boží milostí. Plodem Ducha Svatého je totiž život prožívaný v radosti a lásce a v tom spočívá svatost. V tomto smyslu je cenný příklad, který nám papež předkládá v apoštolské exhortaci, když nám ukazuje svědectví života kardinála Františka Xavera Nguyen Van Thuana, který žil dlouhá léta ve vězení. Odmítl stravovat se čekáním na propuštění a rozhodl se jinak: «prožíval přítomný okamžik tím, že jej naplňoval láskou [...] využíval příležitostí, jež se během dne naskytly, k mimořádnému provedení obyčejných skutků» (*GE*, 17).

Mladí svatí a mládí svatých

«Ježíš zve každého učedníka k úplnému darování života bez lidského kalkulu a spekulace. Svatí přijímají náročnou výzvu a vstupují s pokornou poddajností do následování ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista. Církev kontemplanuje v nebi svatosti stále více početnou a zářivou konste-

laci dětí, dospívajících a mladých lidí, svatých a blahoslavených, kteří od dob prvních křesťanských komunit přicházejí až k nám. Církev je vzývá jako patrony, a ukazuje je mladým jako orientační bod pro jejich život.»²⁴ V mnoha průzkumech, včetně přípravných dotazníků k synodě biskupů o mládeži, sami mladí doznávají, že jsou «vnímavější k životním příběhům než k abstraktním teologickým pojednáním»²⁵ a považují pro sebe za velmi významné životy svatých. Proto je bezpochyby důležité představovat jim je způsobem vhodným pro jejich věk a situaci.

Zasluguje si také připomenout, že vedle “svatých mladých” je třeba představit mladým také “mládí svatých”. Všichni svatí totiž byli jednou mladí a bylo by užitečné dnešním mladým ukázat, jakým způsobem tito svatí své mládí prožívali. Dalo by se tak podchytit mnoho situací mladých, které nejsou snadné ani prosté, kde je ale Bůh přítomen a tajemně působí. Když ukážeme, že jeho milost je činná, skrze křivolaké cestičky trpělivého budování svatosti, která zraje časem mnoha nečekanými cestami, můžeme pomoci všem mladým bez výjimky pěstovat naději na to, že svatost je vždy možná.

Poslední článek závěrečného dokumentu ze synody prohlašuje v souladu s tím, co jsme právě řekli, že i svatost mladých je součástí svatosti církve: «Od začátku synodního procesu bylo jasné, že mládí jsou součástí církve. Je jí i jejich svatost, která v těchto posledních desetiletích dosáhla rozkvětu ve všech koutech světa. Během synody bylo dojemné a obnovující moci kontemlovat odvahu mnoha mladých lidí, kte-

24

XV Assemblea ordinaria del Sinodo dei Vescovi, *I giovani, la fede e il discernimento vocazionale. Instrumentum Laboris*, LEV, Roma 2014, 214.

25

XV Assemblea ordinaria del Sinodo dei Vescovi, *I giovani, la fede e il discernimento vocazionale. Instrumentum Laboris. Riunione pre-sinodale. Documento finale* (19-24 marzo 2018), Parte II, Introduzione. Il documento si trova nella pagina: <http://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/pubblico/2018/03/24/0220/00482.html>

ří se zřekli svého života, aby zůstali věrni evangeliu, naslouchat svědectvím mladých lidí přítomných na synodě, kteří se uprostřed pronásledování rozhodli sdílet utrpení Pána Ježíše. Skrze svatost mladých může církev obnovit svůj duchovní zápal a svou apoštolskou horlivost.²⁶

IV. CO ZNAMENÁ: «SVATOST JE I PRO TEBE!»

Papež František to vyjadřuje prostě a přímo.

Nejprve uvádí, že k tomu, abychom byli svatí, není třeba být biskupy, kněžími či řeholníky. Pak dodává: «Všichni jsme povoláni být svatými tím, že budeme žít lásku a nabízet každému svědectví v každodenním zaměstnání tam, kde jsme. Jsi zasvěcená nebo zasvěcený? Buď svatý (svatá) tím, že budeš radostně prožívat svoje zasvěcení. Jsi ženatý či vdaná? Buď svatý v lásce a oddanosti vůči své manželce či manželovi, jako Kristus a církev. Jsi pracující? Buď svatý poctivou a kompetentní prací ve službě bratřím. Jsi matka či babička? Buď svatá trpělivým vyučováním dětí, aby následovaly Ježíše. Máš pravomoc? Buď svatý zápasem o obecné dobro a zřikáním se svých osobních zájmů. (GE 14)

To nás povzbuzuje, abychom převedli do prostých slov výzvu, která před námi stojí a která se jeví jako cenná pobídka pro všechny a pro každého z nás, v každém věku a v každé životní situaci.

Co je tedy ta svatost, která je nám předkládána jako tak blízká a dostupná dnešním mladým, ženám, mužům?

→ Jedná se o věc blízkou, skutečnou, konkrétní a možnou. Je to **základní povolání k lásce**, jak uznává II. vatikánský koncil (LG, 11). Duší, podstatou tohoto povolání ke svatosti každého člověka je naplno prožívaná láska:

26

XV Assemblea ordinaria del Sinodo dei Vescovi, *I giovani, la fede e il discernimento vocazionale. Documento finale*, LEV, Roma 2018, 167.

«Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm. (1 Jan 4,16).

→ Jedná se o to, abychom **nechali milost křtu, ať nese plody, beze strachu, že bude Bůh žádat příliš**: «Dovol milosti svého křtu přinášet plody na cestě svatosti. Všechno nechej otevřené Bohu a s tímto cílem se rozhodni pro Něho, vol Boha stále znovu» (GE, 15). Konkrétně jde o to, žít v Duchu, nechat se vést v prostotě každodenního života Duchem Svatým a nebát se, že míříme příliš vysoko, a nechat se milovat a osvobozovat samotným Bohem. Papež Benedikt XVI. vyzýval mladé, všechny mladé, aby «se otevřeli působení Ducha Svatého, který proměňuje náš život, abychom i my byli kamínky ve velké mozaice svatosti, kterou Bůh v našich dějinách tvoří, aby Kristova tvář zazářila v plnosti svého lesku. Nebojme se mířit vysoko, k Božím výšinám; nemějme strach, že po nás bude Bůh žádat příliš»²⁷.

→ Jde o to, **být spokojení svatí, protože tak si to přál Bůh**.

«Nic z toho, co bylo doposud řečeno, nevede k závěru, že světcův duch je plachý, smutný, zatrpklý a melancholický, anebo má málo energie. Svatý je schopen žít radostně a se smyslem pro humor» (GE, 122). Když byl Jan Bosco mladý, založil *Veselou společnost* a Dominik Savio měl ve zvyku říkat nově příchozím do oratoře: «Tady svatost znamená být hodně veselý»²⁸ (i když víme, že to nebylo povrchní veselí, ale radost hluboce zakotvená v zodpovědnosti vůči životu a Bohu). Don Bosco pochopil velmi dobře, a také předal svým chlapcům, že úsilí a radost jdou ruku v ruce a že svatost a radost jsou nerozlučná dvojice. Jeho výzva je tedy výzvou a povoláním ke “svatosti radosti” a k radosti prožívané ve svatém životě. Což

27

Benedikt XVI., *Katecheze* na Generální audienci dne 13. dubna 2011: *Insegnamenti* VII (2011).

28

MB V, 356.

neznamená ignorovat, že úsilí o svatost vyžaduje odvahu, protože, jinými slovy, cestou, která jde “proti proudu”, cestu nezřídka plnou protiventství, kdy musíme být v některých chvílích jako Ježíš “znamením rozporu”.

→ Cesta svatosti přijímá **rozměr kříže**.

Papež František nám připomíná vnitřní pevnost, abychom byli vytrvalí a stáli v dobru; dovolává se bdělosti: «Je nezbytné bojovat a mít se na pozoru před našimi agresivními a egocentrickými náklonnostmi, aby nezapustily kořeny » (GE, 114); povzbuzuje evangelní *parexis*, abychom se nenechali přemoci strachem; především pak vyzývá, abychom měli neustále před očima Ukřižovaného, pramen milosti a osvobození: «A pokud se tváří v tvář Kristu nedokážeš nechat uzdravit a proměnit, pak pronikni do útrob Páně, vstup do Jeho ran, protože tam sídlí božské milosrdenství» (GE, 151).

Odkazovat na kříž možná není dnes mezi námi tak časté, ale určitě bychom to měli změnit. Není možné žít autentický křesťanský život a kráčet každodenně cestou svatosti a přitom opomenout kříž.

Zúčastnil jsem se během poslední synody svatořečení svatého Pavla VI. a dalších šesti svatých a tato jeho slova se mi zdají velmi příhodná: «Čím by bylo Evangelium, tedy křesťanství, bez kříže, bez bolesti, bez Ježíšovy oběti? Bylo by to Evangelium, křesťanství bez Vykoupení, bez spásy, kterou ale nutně potřebujeme. Pán nás spasil křížem; vrátil nám svojí smrtí naději, právo na život. Nést kříž! Velká věc, veliká věc, moje milé děti! To znamená čelit životu s odvahou, bez měkkosti a zbabělosti; to znamená proměnit nevyhnutelné těžkosti našeho života v morální energii; to znamená dokázat rozumět lidské bolesti a konečně umět skutečně milovat!»²⁹

→ Jde o to žít **svatost, protože nevzdaluje od vlastních povinností, zájmů a citů**, ale v lásce je přijímá. Svatost je *dokonalost v lásce*, a odpovídá tedy na základní potřebu člověka: být milován a milovat. Člověk je tedy tím svatějším, o co je více člověkem, protože «život nedostává poslání, nýbrž je posláním» (GE, 27).

Svatost je tedy **cestou polidšťování**. «Je zapotřebí ducha svatosti, který pronikne samotu i službu, niternost i evangelizační nasazení tak, aby každý okamžik byl výrazem lásky prokázané před Božím pohledem. Takto se každý moment stane schůdkem na cestě našeho posvěcování» (GE, 31).

Svatost se tedy shoduje s **plným rozkvětem lidství**. Není návrhem na útěk pryč od vtělení a od kontextu, ale naopak umožňuje zakoušet stále plněji a pravdivěji vlastní lidství a lidství bratří. Ve tváři skutečného svatého se dá vždy jasně vnímat muž či žena, jímž je, se vším citovým, volním, rozumovým a vztahovým bohatstvím, jímž vyniká: «Ve svatých se objasňuje, že ten, kdo směřuje k Bohu, se nevzdaluje lidem, nýbrž se jim stává opravdu blízký»³⁰.

Zvu vás tedy, abyste si připomněli, až na konci tohoto komentáře budeme mluvit o našich svatých, blahoslavených, ctihodných a Božích služebnících naší Salesiánské rodiny, cenné svědectví, které nám nabízejí skrze své životy.

Sám don Bosco, ve své velké lidskosti, byl prvním, kdo vyhledával, uzdravoval a smiřoval chlapce, kteří často přicházeli do oratoře z těžkých situací citové chudoby, ekonomických problémů, osiřelí a opuštění. Těmto chlapcům nabídl veškeré bohatství rodinného ducha a preventivního systému, v úžasném a duchovním ovzduší, které jim pomohlo se uzdravit. Jejich rány se uzdravily díky otcovství dona Boska samotného a díky ovzduší rodiny, radosti a cesty víry a přátelství s Ježíšem, k němuž don Bosco své

30

Benedikt XVI., *Encyklika Deus caritas est*, LEV, Roma 2005, 42.

chlapce vedl. V Mornese prožívala Matka Mazzerellová a první sestry s citlivostí vlastní ženám toto setkání s lidstvem v prvních chudých dívkách přijatých do prvního domu Dcer Panny Marie Pomocnice.

A tak se naše dějiny opakovaly v mnoha skupinách naší velké Salesiánské rodiny s jedním typicky naším rysem, který je také rysem Evangelia a který nám dovolil starat se a uzdravovat lidství každého člověka, s nímž jsme se setkali.

→ Jedná se o **svatost, která je také “povinností” a darem** (tedy povoláním, zodpovědností, úsilím a darem). Svatost je účast na Božím životě, ne moralisticky pojatá dokonalost, která předpokládá, že vše zvládne vlastními silami. Svatý život totiž není především plodem našeho úsilí, naší činnosti. To Hospodin, třikrát svatý (viz Iz 6,3) nás činí svatými skrze působení Ducha Svatého, která nám dává vnitřní sílu a vůli.

Svatost je závazek a zodpovědnost. Je to něco, co můžeš udělat jedinečně: «Ať se ti shůry dostane možnosti rozpoznat, jaké Ježíšovo slovo či poselství chce Bůh sdělit světu tvým životem» (GE 24). A pro zasvěcené muže a ženy z naší Salesiánské rodiny se tato povinnost stává neodmyslitelnou. Pavel VI. to řekl radikálním způsobem: «Řeholní život musí být svatý, jinak vůbec nemá důvod být»³¹.

31

Pavel VI., *Promluva ze dne 27. června 1965*, in E. Viganò, *Riprogettiamo insieme la santità*, in ACS 303 (1981).

V. NĚKOLIK MOŽNÝCH DOPORUČENÍ PRO SVATOST

Nabízím nyní několik doporučení, která mohou být platná jak pro každého osobně tak i pro naše poslání. Dovolím si zde uvést následující rady.

- ***Žít každodenní život jako místo setkání s Bohem.***

Srdce salesiánského ducha, který nás odlišuje jako jednu charismatickou rodinu, je charakteristický tím, že pojímá život pozitivně a vnímá jej den za dnem jako *místo setkání s Bohem*. Toto místo je protkáno bohatou sítí vztahů, práce, radosti a odpočinku, rodinného života, rozvíjení vlastních schopností, darování, služby... a všechno je prožíváno v Božím světle. A to se konkretizuje prostě a jednoduše oním velmi salesiánským přesvědčením, které pochází od samotného dona Boska, že k tomu, abychom byli svatí, musíme dělat dobře to, co máme dělat.

Je to návrh na svatost každodenního života. Jestliže Terezie z Avily našla svatost mezi pánvemi v kuchyni a František Saleský dokazuje, že křesťan může žít ve světě uprostřed všech závazků a starostí a být svatý, don Bosko s prostotou radosti, pečlivým plněním povinností a životem žitým zcela z lásky k Pánu vytváří ve Valdoccu s mladými skutečnou školu svatosti.

- ***Být lidmi a komunitami modlitby.***

Svatost je největší dar, jaký můžeme mladým nabídnout, a já dodávám, že dnes mladí a jejich rodiny cítí velikou potřebu, abychom svědčili svými životy. A jak jsem řekl, tato prostá svatost bude tím nejcennějším darem, jaký jim můžeme poskytnout.

Nicméně tato cesta není možná, pokud nepěstujeme hloubku života, pokud nemáme autentickou víru a modlitbu jako výraz této víry. Papež František říká: «Nevěřím ve svatost bez modlitby» (GE 147). A skutečně je toto všechno nemožné, pokud si nejsme blízcí s Pánem Ježíšem: v

děkovné modlitbě jako výrazu vděčnosti Bohu; v prosebné modlitbě jako výrazu srdce, které důvěřuje Bohu; v přimluvné modlitbě, jako výrazu bratrské lásky; v adoraci, která uznává Boží transcendenci; v rozjímání nad Písmem, výrazu poddajného a poslušného srdce; v eucharistické modlitbě, vrcholu a prameni cesty svatosti.

- **Rozvíjet ve svém životě dary Ducha Svatého:** lásku, milosrdenství, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, pokoru, sebeovládání... Svatost není boj, soupeření, závist, rozdělení, spěch. «Svatost tě nečiní méně lidským, protože je setkáním tvé slabosti se silou milosti.» (GE, 34).

- **Praktikovat ctnost:** nejen odmítat zlo a přilnout k dobrému, ale nadchnout se pro dobro, *konat dobro dobře, všechno*, co je dobré... Modlitba a činnost ve světě, služba a darování i čas na ztišení. Rodinný život a zodpovědnost v práci. «Všechno může být přijato a integrováno jako součást vlastní existence v tomto světě a stát se součástí cesty posvěcování. Jsme povoláni žít rozjímavě také uprostřed činnosti a posvěcujeme se v zodpovědném a velkodušném plnění svého poslání.» (GE, 26). A tak tedy, následovat dobrý život podle Evangelia v radostném a ustavičném praktikování ctnosti, bude skutečně jednoduchou cestou ke svatosti.

- **Svědčit o společenství**

Cesta svatosti se žije společně a je cestou prožívanou ve společenství, jde se po ní pohromadě. Svatí jsou vždy spolu, ve společnosti. Kde je jeden svatý, tam najdeme vždycky mnoho dalších. Svatost každodennosti dává rozkvést společenství a je generátorem vztahů. **Svatí jsme společně..** Není možné být svatý sám a Bůh nás nespasí samotné: «Nikdo se proto nespasí sám, jako izolovaný jedinec.» (GE, 6). Svatost se živí vztahy, důvěrou, společenstvím, protože křesťanská svatost je ve své podstatě komu-

nitní, církevní, hluboce odlišná a velice vzdálená elitářské nebo heroické vizi svatosti. Naopak není křesťanská svatost tam, kde se zapomíná na společenství s druhými, kde se zapomíná hledat a vidět tvář druhého, kde se zapomíná na bratrství a revoluci něhy.

- ***Pochopit, že život každého z nás je posláním***

Papež s rozhodností žádá, abychom svůj život jako celek chápali jako posláním. Někdy v těžkých chvílích se člověk ptá, co je smyslem jeho existence, jaký smysl má žít, proč má tady na světě být, jak sám může osobně přispět... Ve všech těchto případech se vlastně ptá: Jaké je moje posláním? A ve světle tohoto aspektu zjišťujeme, že «křesťan nemůže přemýšlet o svém posláním, aniž by jej pojal jako cestu ke svatosti» (GE, 19), a dával vždy v tomto úsilí ze sebe to nejlepší. Některé salesiánské domy, jako Valdocco, Mornese, Valsalice, Nizza, Ivrea, San Giovannino... už od začátku potvrzují svatost jako sdílenou zkušenost, která rozkvétá v přátelství, v oddanosti a službě (dnes říkáme život jako “povolání a posláním”).

- ***Hledat prostotu (ne ale jednoduchost) blahoslavenství***

(viz. GE, 70-91).

V blahoslavenstvích nám Ježíš nabídl úplnou cestu svatosti. Blahoslavenství «jsou křesťanovým průkazem totožnosti» (GE, 63).

V nich se nabízí životní styl, v němž se uskutečňují procesy, které vedou od chudoby srdce, jež je také střídmostí života, k pokornému a mírnému jednání ve světě, kde se snadno a kvůli čemukoli hádá; od odvahy nechat se zasáhnout bolestí druhého a mít s ním soucit k hledání spravedlnosti se skutečným hladem a žízní, zatímco si ostatní dělí koláč získaný nespravedlností, korupcí nebo zneužitím moci.

Blahoslavenství vedou křesťana, aby se díval a jednal s milosrdenstvím, což znamená druhým pomáhat a také odpouštět; vedou jej k tomu, aby si zachoval srdce čisté a svobodné od všeho, co znečišťuje lásku k Bohu a k bližnímu. Ježíšův návrh po nás žádá, abychom rozsávali pokoj a

spravedlnost a stavěli mezi lidmi mosty. Žádá také, abychom přijímali nedorozumění a křivdy na nás samotných a nakonec i všechno pronásledování, i to nejzáludnější, jaké dnes existuje.

- ***Růst v drobných skutcích*** (GE, 16). To je další jednoduchý, praktický a všem dostupný způsob. Bůh nás volá ke svatosti skrze drobné skutky, skrze prosté věci, které můžeme nepochybně u druhých najít a sami v každodenním životě uskutečňovat; odvahu nám dodává i fakt, že cesta svatosti není pro všechny jediná nebo stejná.

Po cestě svatosti jdeme ve svém vlastním údělu muže či ženy. V tomto smyslu je výborným příkladem za všechny ženská něha a jemnost v detailech. Proto papež František říká: «Mezi různými formami chci zdůraznit také „ženský talent“ projevující se v ženských stylech svatosti, jež jsou nezbytné pro odlesk Boží svatosti v tomto světě. [...] Považuji však za důležité zmínit spoustu neznámých či zapomenutých žen, které každá svým způsobem nesly a proměňovaly rodiny a společenství silou svého svědectví. » (GE, 12).

- ***Cokoli, jen se nebát vzlétnout, když jsme zrozeni k výšinám!***

Je mnoho drobných krůčků, které nám mohou pomoci na cestě svatosti, této prosté a bezejmenné svatosti, která ale krásně modeluje náš život. Jak jsem řekl, všechno nám může pomoci; všechno, jen se nebát vzlétnout, když jsme zrozeni pro výšiny! Protože jsme «od Boha vyvolení, svatí a milovaní» (Kol 3,12).

To, co chci říci, vyjádřil krásně Mamerto Menapace³² v jednom hezkém příběhu, v jakémsi podobenství, které mluví právě o dilematu mezi tím, zda zůstaneme při zemi, nebo vzlétneme k Bohu, ke svatosti, k vrcholům.

32

M. Menapace, *Cuentos rodados*, Patria Grande, Buenos Aires 1986 (nostra traduzione).

Vypráví toto:

Jeden rolník šel jednou pěšinou ve vysokých horách a mezi skalisky nedaleko vrcholu našel podivné vejce: bylo příliš veliké na slepici a příliš malé na pštrosa.

Nevěděl, co s ním, a tak ho vzal s sebou. Doma ho ukázal ženě. Zrovna měla krůtu, co seděla na vejcích. Vejce se jí zdálo více méně stejně velké, tak ho pod ni strčila také. Krůťata se začala brzy klubat a mládě sebrané v horách také. I když vypadalo trochu jinak než ostatní, nebyl rozdíl tak veliký, aby ho matka odmítla. Jenže to bylo mládě kondora. Vyseděla ho krůta, ale pocházelo odjinud.

Protože ale nemělo od koho jiného se učit, dělalo mládě kondora všechno podle krůťat. Chodilo za krocenem a hledalo červy, zrníčka a zbytky. Hrabalo v zemi a snažilo se vyskočit pro bobule na keřích. Žilo v kurníku a bálo se psů, kteří mu chodili krást krmení. V noci sedělo na stromě ze strachu před lasičkami a dalšími predátory. A tak žilo a napodobovalo ostatní.

Někdy si malý kondor připadal trochu divně. Hlavně když byl sám. To se ale nestávalo moc často, protože krocani nejsou rádi sami ani netolerují samotu u ostatních. Je to druh, který je rád v hejnu, naparuje se, aby udělal dojem, roztahuje ocas a tahá za sebou křídla. Když je něco zasáhne, tak se tomu hlasitě posmívají.

Pro krocany je typická jedna věc: i když jsou velicí, tak nelétají. Jednou v poledne, když po jasném nebi pluly bílé mraky, bylo mládě překvapeno, když vidělo několik podivných ptáků, jak majestátně letí a sotva přitom mávnou křídly. Pocítilo hluboko v sobě otřes. Něco jako staré volání, které ho chtělo hluboko uvnitř probudit. Jeho oči, zvyklé dívat se pořád jen na zem a hledat jídlo, neodkázaly rozeznat, co se děje ve výškách. Srdce mu zachvátil stesk: proč nemohu také tak létat? Srdce mu rychle a úzkostlivě tlouklo.

V tu chvíli k němu přišel jiný krocán a ptal se ho, co dělá. Roze-smál se, když slyšel jeho vyprávění. Řekl mu, že je moc romantický a

že by měl s těmi hloupostmi přestat. Oni jsou přece něco jiného. Měl by se vrátit zpátky na zem a nabídl mu, že ho zavede někam, kde najde hodně zralého ovoce a spoustu druhů červů.

Ubohé a zmatené zvíře se probralo z okouzlení, šlo za ním a vrátilo se do kurníku.

Pokračovalo ve svém předešlém životě, ale neustále jej mučila hluboká vnitřní nespokojenost, takže se cítilo divně. Nikdy nezjistilo, že je kondor. Zestárlo a jednoho dne pošlo. Ano, bohužel zemřelo přesně tak, jak žilo. A když si pomyslíte, že bylo zrozeno k výšinám!

Jedná se o cestu křesťanského růstu ke svatosti: «Nebojme se mířit vysoko, k Božím výšinám; nebojme se, že po nás bude Bůh žádat příliš»³³.

VI. CESTY SVATOSTI DNES, VE SVĚTLE NAŠÍ HISTORIE JAKOŽTO SALESIÁNSKÉ RODINY

- Je mnoho cest ke svatosti

Víme, že někteří jsou svatí, ale nikdy nevíme, kdo je více svatý než druhý. Jen Bůh zná srdce. V každém člověku je zvláštní krása. Nelze po někom chtít něco, co nemůže a nemá dávat. Přiznat toto je povzbudivé a uzdravující. Jinak bychom totiž nepochybně došli k přesvědčení, že se nemůžeme stát svatými, protože nikdy nebudeme jako ti světci, které máme za vzor. «Není třeba do svatosti vkládat více dokonalosti, než v ní skutečně je.»³⁴. Neboli: křesťanské hrdinství není hrdinskost, křesťanská

33

Benedikt XVI., *Katecheze na Generální audienci dne 13. dubna 2011: Insegnamenti VII* (2011).

34

dokonalost není dokonalostí superhrdiny. «V domě mého Otce je mnoho příbytků.» (Jan 14,2). Ráj je jako zahrada: jsou tam vedle sebe skromné fialky, křehká lilie, růže. *Žádný lidský stav nepředstavuje nepřekonatelnou překážku plnosti radosti a života.*

S donem Boskem nepotkáváme jen Dominika Savia, Jana Massagliu a Františka Besucca; ale i Michala Magona a mnoho dalších složitých chlapců, jejichž životní příběh je poznamenán hlubokými ranami. V prvních domech salesiánů a Dcer Panny Marie Pomocnice nacházejí svůj první skutečný domov sirotci a lidé poznamenaní různými křivdami a traumaty (Karel Braga, Laura Vicuña..).

Pak jsou zde úzce osobní zranění: jak Beltrami tak Czartoryski věděli, že nebudou moci kvůli zdravotnímu stavu nikdy vést normální život v oratoři. Artemide Zatti se nemohl pro nemoc stát knězem. František Convertini projevoval velmi chabý intelekt a pouze jeho zářivá svatost přesvědčila představené, aby jej nechali studovat na kněze. Alexandrina Maria da Costa byla upoutána na lůžku progresivní paralýzou. Stejnou situaci prožíval i Nino Baglieri. Vera Grita, salesiánská mystička, prožila podobnou kalvárii následkem nehody.

V domě dona Boska tak nachází prostor a přijetí mnoho různých lidí různě zraněných bolestnými rodinnými nebo osobními zážitky. Lidí, kteří by na základě pouhého kritéria opatrnosti nebo výkonnosti nemohli nikdy být přijati. Postavy, které jako by na první pohled kontrastovaly ve všem s radostnou a téměř robustní salesiánskou čílostí. A přesto se ve světle víry skrze fakta ukazuje, že žádný lidský stav není překážkou svatosti.

P. Catry, «Le tracce di Dio», in Aa. Vv., *La missione ecclesiale di Adrienne von Speyr. Atti del 2° Colloquio Internazionale del pensiero cristiano*, Jaca Book (= Già e non ancora), Milano 1986, 32 citato in L. M. Zanet, *La santità dimostrabile. Antropologia e prassi della canonizzazione*, Dehoniane, Bologna 2016, 204.

- Každý světec je vtěleným Božím slovem

Neexistují dva stejní svatí. Napodobovat svaté neznamena se po nich opíčit. Každého potřebuje jeho vlastní doba a každý má svoji cestu, protože «Cesty svatosti jsou různé a uzpůsobené povolání každého člověka. »³⁵.

Galaxie svatosti je ohromná a rozmanitá: proto se však nesmí zploštit na obecné směřování k dobru, ale musí se považovat za nevyčerpatelný zdroj inspirace a plánování života. Svatí jako žijící obrazy Evangelia interpretují nejryzejšího ducha a jsou zrcadlem, které odráží tvář Ježíše Krista, Svatého Božího. Rozdávají dar dobroty a krásy, neustupují prchavé módě doby a s horlivostí stále mladého srdce umožňují zázrak lásky. V síle milosti mění svatí svět, ale i církev, takže je díky jejich svědectví evangelnější a věrohodnější.

Duch Svatý, který inspiroval svaté autory, je tentýž, který vede svaté k tomu, aby položili život za Evangelium. Jejich odlišný způsob "ztělesňování" svatosti představuje jistou cestu k živému a účinnému výkladu Božího slova.

- Každý svatý z naší Salesiánské rodiny nám říká, že svatost je možná.

Každý náš svatý, blahoslavený, ctihodný či Boží služebník je nositelem bohatství rysů, které si zasluhují hlubší poznání a zhodnocení. Měli bychom si důkladně prohlížet tento diamant s mnoha ploškami, některými viditelnějšími a přitažlivějšími, jinými méně patrnými a "sympatickými", ale rozhodně ne proto méně pravdivými a rozhodujícími. Budeme-li znát a dáme-li poznat ostatním tyto podivuhodné postavy věřících, postupně budeme strženi na jejich cestu, budeme se zajímat o jejich prožitky a radostně sdílet plány i naděje, které živily jejich kroky.

Dám vám několik příkladů.

→ Svatost mladých “u nás doma”

Když počítáme svědectví Dominika Savia, Laury Vicuňy, Zefyrina Namuncurá, pěti mladých oratoriánů z Poznaně, Alberta Marvelliho a dalších, dojdeme k číslu 46 svatých a blahoslavených mladších 29 let jen v rámci Salesiánské rodiny.

Zvláštní zdůraznění si zasluhují některé rysy svědectví svatého

Dominika Savia:

- a) Odvolává se na preventivní realitu nejen jako na pedagogicko-výchovný aspekt, ale také jako na teologický fakt. Jak dosvědčuje don Bosco, v jeho životě působí a projevuje se milost preventivně³⁶.
- b) Rozhodující vliv prvního svatého přijímání³⁷.

36

Don Bosco vzpomíná: «Poznal jsem v něm ducha úplně podle ducha Páně a zůstal jsem v nemalém úžasu nad tím, co už dokázala Boží milost způsobit v tom křehkém srdci», G. BOSCO, *Vita del giovanetto Savio Domenico allievo dell'Oratorio di S. Francesco di Sales con appendice sulle grazie ottenute per sua intercessione*, Ed. 5, Torino, Tipografia e Libreria Salesiana 1878 in ISS, *Fonti Salesiane. 1. Don Bosco e la sua opera. Raccolta antologica*, LAS, Roma 2014, 1039.

37

Úžas v příběhu Dominika Savia je typicky eucharistický a nachází svůj milostiplný okamžik v den Prvního svatého přijímání, vnímaného jako zrno, které když se pěstuje, stává se pramenem radostného života a rozhodného úsilí: «Ten den pro něj byl vždy pamětihodný a dá se nazvat skutečným počátkem nebo spíše pokračováním života, který může sloužit jako vzor pro kteréhokoli věřícího křesťana. Ještě mnoho let poté, když mluvil o prvním svatém přijímání, bylo vidět, jak září nejživější radostí. “Ach! říkával, to pro mne byl nejkrásnější den, velký den. Napsal si několik vzpomínek, které žárlivě uchovával v jedné zbožné knížce a často si je pročítal [...] 1° Budu se zpovídat velmi často a budu chodit k přijímání tak často, jak mi to zpovědník dovolí. 2° Chci posvěcovat dny odpočinku. 3° Mými přáteli budou Ježíš a Maria. 4° Raději smrt než hřích”. Tyto vzpomínky, které si často opakoval, byly vodítkem jeho skutků až do konce života.» (G. BOSCO, *Vita del giovanetto Savio Domenico allievo dell'Oratorio di S. Francesco di*

- c) Představuje určitou vůdčí osobnost a učitele na Božích stezkách (jak ho spatřil i don Bosco ve snu z Lanza v roce 1876), jak potvrzují životy mnoha našich blahoslavených, ctihodných a Božích služebníků, kteří poslechli Dominikovy rady: Laura Vicuña, Zefyrin Namuncurá, Josef Kowalski, Albert Marvelli, Josef Quadrio, Oktávio Ortiz Arrieta.
- d) Úloha Dominika při zakládání Bratrstva Neposkvrněné, líhně budoucí salesiánské kongregace, ve vztahu s Janem Massagliou, skutečným přítelem věcí duše, o němž řekl don Bosco: «Kdybych měl psát o ctnostech mladého Massagliy, musel bych z velké části opakovat to, co jsem řekl o Saviovi, jehož byl věrným následovníkem, dokud žil»³⁸.

→ **Misionářská svatost salesiánského charismatu**, vyjádřená u značného počtu mužů a žen, zasvěcených i laiků, kteří kladou důraz na: hlásání evangelia, inkulturaci víry, podporu ženy, ochranu práv chudých a domorodců, zakládání místních církví. Hluboce působivý je fakt, že velká část bratří a sester z naší Salesiánské rodiny, kteří jsou na cestě k uznání hrdinských ctností a svatosti, jsou misionáři a misionářky (blahoslavená Maria Romero Meneses, FMA; blahoslavená Maria Troncatti, FMA; ctihodný Vincenc Cimatti).

→ **Sebeobětující se svatost**, která vyjadřuje hluboké kořeny “Da mihi animas, coetera tolle”. V čele tohoto rozměru stojí ctihodný otec Ondřej Beltrami (1870-1897), jehož svědectví je paradigmatické pro celou řadu salesiánských světců, která začíná trojicí Ondřej Beltrami, August Czarto-

Sales con appendice sulle grazie ottenute per sua intercessione, Ed. 5, Torino, Tipografia e Libreria Salesiana 1878 in ISS, *Fonti Salesiane. 1. Don Bosco e la sua opera. Raccolta antologica*, LAS, Roma 2014, 1032).

³⁸

Ibid., 1067.

ryski, Ludvík Variara a pokračuje časem dalšími velkými postavami jako je blahoslavená Eusebia Palomino, blahoslavená Alexandrina Maria da Costa, blahoslavená Laura Vicuña, nevyjímaje dlouhou řadu mučedníků (mezi nimiž se sluší připomenout 95 mučedníků ze španělské občanské války a mezi nimi velmi mladé spolubratry ve formaci a mladé kněze).

→ **Rozměr “rozvrácené rodiny”:** rodiny, kde chybí alespoň jeden z rodičů, nebo je přítomnost matky či otce z různých důvodů (tělesných, psychických, morálních, duchovních) pro děti nesnesitelná. Sám don Bosco, který zažil předčasnou smrt otce a odchod od rodiny z uvážlivé vůle maminky Markéty, si přál, aby bylo salesiánské dílo zvláště zaměřeno na «chudou a opuštěnou mládež».

- a) **Blahoslavená Laura Vicuña**, která se narodila roku 1891 v Chile, otce nepoznala a její matka začala v Argentině žít s bohatým majitelem Manuelem Morou. Laura raněná morálně nevyrovnanou situací matky, za ni nabídla svůj život.
- b) **Boží služebník Karel Braga**, narozený ve Valtellině (severní Itálie) v roce 1889. Jako malé dítě jej opustil otec a maminka byla držena stranou, protože byla kvůli směsi lidské nevědomosti a pomluv považována za psychicky labilní. Karel se setkal s velkým pokořením, několikrát byla zpochybňována i autenticita jeho salesiánského povolání, ale dokázal v tomto trápení získat velkou sílu ke smíření a nabídl nakonec svědectví hlubokého otcovství a dobroty, zejména vůči rodičům spolubratrů.

→ **Rozměr povolání:** v kontextu dvoustetletého výročí narození dona Boska proběhlo blahořečení dvou spolubratrů mučedníků, kteří nám připomínají některé zakládající rysy našeho charismatu.

- e) Postava **Štěpána Šándora** (1914-1953), blahořečeného v roce 2013 (kauza byla zahájena v roce 2006), připomíná dvě vzájemně se doplňující formy jediného salesiánského zasvěceného povolání:

laickou (koadjutorskou) a kněžskou. Zářivé svědectví Štěpána Šándora, salesiánského koadjutora, vyjadřuje jasnou a rozhodnou volbu povolání, příkladnost života, výchovatelskou autoritu a apoštolskou plodnost, na které se můžeme dívat jako na prezentaci povolání a poslání salesiánského koadjutora, se zvláštní láskou pro učeně a svět práce.

- f) **Titus Zeman** (1915-1969), blahořečený v Bratislavě 30. září 2017 (kauza začala v roce 2010). Když československý komunistický režim v dubnu roku 1950 zakázal řeholní řády a začal deportovat zasvěcené osoby do koncentračních táborů, považoval za nezbytné organizovat pro mladé salesiány tajné přechody do Turína, aby tam mohli dokončit studia. Titus si vzal tuto riskantní činnost na starost a zorganizoval dva přechody pro asi 20 mladých salesiánů. během třetí akce byl otec Zeman s dalšími uprchlíky zatčen. Podstoupil tvrdý proces, během něhož byl označen za vlastizrádce a vatikánského špióna a odsouzen k trestu smrti. Žil svoji kalvárii v duchu oběti a sebeobětování: «I kdybych přišel o život, nepovažoval bych jej za ztracený, s vědomím, že alespoň jeden z těch, kterým jsem pomohl, se stal namísto mě knězem.».

→ **Rozměr salesiánského "otcovství a mateřství"**: kromě velkého otcovství dona Boska si připomeňme mimo jiné tyto: svatá Maria Dominika Mazzerello, blahoslavený Michal Rua, blahoslavený Filip Rinaldi, blahoslavený Josef Calasanz, ctihodná maminka Markéta, ctihodný Vincenc Cimatti, ctihodná Terezie Valse, ctihodný August Arribat, Boží služebník p. Karel Braga, Boží služebník p. Ondřej Majcen...

→ **Episkopální rozměr**: v různorodé směsici svatosti, která rozkvetla ve škole dona Boska, je také značný počet biskupů, kteří zvláštním způsobem ztělesnili pastýřskou lásku, typickou pro salesiánské charisma, ve svém biskupském úřadě: Ludvík Versiglia (1873-1930), mučedník a sva-

tý; Ludvík Olivares (1873-1943), ctihodný; Štěpán Ferrando (1895-1978), ctihodný a zakladatel; Oktávio Ortiz Arrieta (1878-1958), ctihodný; August Hlond (1881-1948), ctihodný, kardinál; Antonín de Almeida Lustosa (1886-1974), Boží služebník; Orest Marengo (1906-1998), Boží služebník.

→ **Rozměr “duchovního synovství”**. Je také velmi zajímavé si povšimnout, že uctíváme několik svatých, kteří sdíleli s donem Boskem některá období života, mohli ocenit jeho svatost, apoštolskou a vychovatelskou plodnost, ale pak se vydali po své cestě ve svobodě Evangelia a stali se sami zakladateli se svou prozíravou intuicí, ryzí láskou k chudým a bezbřehou důvěrou v prozřetelnost: svatý Leonard Murialdo, svatý Ludvík Guanella, svatý Ludvík Orione.

To, co popisujeme, je velmi krásné, plní nás to pocitem zodpovědnosti a povzbuzuje nás. Jasně vidíme, že jsme nositeli drahocenného odkazu, který si zasluhuje, aby byl lépe poznáván a zhodnocován. Riskatní by bylo tento odkaz svatosti redukovat na pouhý liturgicky-celebrativní fakt a nezhodnotit plně všechny jeho duchovní, pastorační, církevní, výchovný, historický, společenský, misionářský potenciál. Svatí, blahoslavení, ctihodní a Boží služebníci jsou drahocenné nugety, které se získávají v temném dole, aby mohly zářit a odrážet v církvi a v Salesiánské rodině nádheru Kristovy pravdy a lásky.

→ **Pastorační rozměr** jejich osoby se dotýká toho, jak tito lidé nadále působí jako úspěšné příklady křesťanství prožívaného v určitých společenských a politických situacích ve světě, v církvi a v naší Salesiánské rodině.

→ **Duchovní rozměr** implikuje výzvu k napodobování jejich ctností jako zdroje inspirace a projektů pro náš životní styl a naše poslání. Pastorační a duchovní péče o kauzu je autentickou formou pedagogiky svatosti, ke

kteře bychom měli být v síle našeho charismatu obzvláště vnímaví a pozorní.

Na závěr komentáře Strenny přikládám rozsáhlou a podrobnou informaci od naší postulate. Nepochybně bude pro naši Salesiánskou rodinu velmi zajímavá a zvláště pro všechny skupiny tohoto krásného stromu salesiánství, které v těchto procesech mají některého svého člena. Jak napsal don Rua, svatost nás všech, jeho synů a dcer, bude důkazem svatosti, kterou žil a zanechal odkazem sám don Bosco, milovaný otec naší Salesiánské rodiny rozšířené po celém světě.

Moji drazí bratři a sestry, mohu s klidem prohlásit, že nejnaléhavější a největší potřebou našeho salesiánského světa dnes není dělat víc věcí, plánovat a předělávat nové a nové věci, snažit se o další domy..., ale spíše ukázat to, co naše životy sdělují na osobní i kolektivní úrovni, náš způsob, jímž žijeme Evangelium, které se rozvíjí a rozkládá v čase jako prodloužení Ježíšova životního stylu.³⁹ Koneckonců *ve hře je naše svatost!*

Budme svatí, jako byl svatý náš otec a zakladatel naší krásné Salesiánské rodiny, roztroušené dnes po celém světě!

Papež Jan Pavel II., dnes svatý, se k nám obrátil nadšenou výzvou, která ačkoli byla svého času směřována k salesiánům, platí pro celou salesiánskou rodinu obecně a pro každou z jejích skupin. Poslechněme si ji znovu jako slovo určené každému z nás a naší instituci. Znělo takto:

Chcete «s odvahou znovu nabídnout “směrování ke svatosti” jako základní odpověď na výzvy současného světa. Nejde tolik o nové činnosti a iniciativy, ale spíše o to, žít evangelium a svědčit o něm bez kompromisů, a tím povzbuzovat ke svatosti mladé, s nimiž se setkáte. Salesiáni tře-

39

Cf. VC, 62.

tího tisíciletí! Bud'te nadšenými učiteli a vychovateli, bud'te svatí a bud'te formátory svatých, jako byl i svatý Jan Bosco»⁴⁰.

Prosme Marii, naši Matku a Pomocnici, ať nám dá světlo potřebné k tomu, abychom jasně viděli tuto životní cestu a osobně po ní s upřímným srdcem šli. Kéž podpoří úsilí každého z nás i celé naší Salesiánské rodiny na cestě salesiánské svatosti pro dobro těch, k nimž jsme posláni, i pro dobro naše.

Kéž v nás naše Matka, zkušená v Duchu, působí zázraky milosti, jako působila ve všech našich svatých. Kéž nás doprovází a vede Panna Maria Pomocnice. Přeji vám plodný rok a hojnost ovoce svatosti.

S láskou

Ángel Fernández Artime
hlavní představený

40

Jan Pavel II., *Poselství sv. Jana Pavla II. k zahájení CG25*, in *CG25*, 143.

SVATOST PROŽITÁ V SALESIÁNSKÉM CHARISMATU

*Od nynějška budiž naším heslem: Ať je svatost dětí důkazem svatosti otce
(don Rua)*

SEZNAM K 31. PROSINCI 2018

Naše postulace se odkazuje na 168 svatých, blahoslavených, ctihodných a Božích služebníků. Kauz přímo sledovaných naší postulací je 50. Vedle toho je zde 5 kauz mimořádně svěřených naší postulaci.

SVATÍ (devět)

(v závorce datum svatořečení)

svatý Jan Bosco, kněz (1. dubna 1934) – (Itálie)

svatý Josef Cafasso, kněz (22. června 1947) – (Itálie)

svatá Maria Dominika Mazzarellová, panna (24. června 1951) – (Itálie)

svatý Dominik Savio, mladý (12. června 1954) – (Itálie)

svatý Leonard Murialdo, kněz (3. května 1970) – (Itálie)

svatý Ludvík Versiglia, biskup, **mučedník** (1. října 2000) – (Itálie - Čína)

svatý Kalixt Caravario, kněz, **mučedník** (1. října 2000) – (Itálie - Čína)

svatý Ludvík Orione, kněz (16. května 2004) – (Itálie)

svatý Ludvík Guanella, kněz (23. října 2011) – (Itálie)

BLAHOSLAVENÍ (sto osmnáct)

(v závorce datum blahořečení)

blahoslavený Michal Rua, kněz (29. října 1972) – (Itálie)

blahoslavená Laura Vicuña, dívka (3. září 1988) – (Chile – Argentina)

blahoslavený Filip Rinaldi, kněz (29 dubna 1990) – (Itálie)

blahoslavená Magdalena Morano, panna (5. listopadu 1994) – (Itálie)

blahoslavený Josef Kowalski, kněz, **mučedník** (13. června 1999) – (Polsko)

bl. František Kęsy, laik, **a 4 druhové mučedníci** (13. června 1999)-(Polsko)

blahoslavený Pius IX, papež (3. září 2000) – (Itálie)
blahoslavený Josef Calasanz Marqués, kněz, a **31 druhů mučedníků**
 (11. 3. 2001)- (Španělsko)
blahoslavený Ludvík Variara, kněz (14. dubna 2002) – (Itálie - Kolumbie)
blahosl. Artemide Zatti, řeholník (14. dubna 2002) – (Itálie - Argentina)
bl Maria Romero Meneses, panna (14. dubna 2002) – (Nikaragua - Kostarika)
blahosl. August Czarторыski, kněz (25. dubna 2004) – (Francie - Polsko)
blahosl. Eusebie Palomino Yenes, panna (25. dubna 2004) – (Španělsko)
blahosl Alexandrina Maria Da Costa, laik (25. dubna 2004) – (Portugalsko)
blahoslavený Albert Marvelli, laik (5. září 2004) – (Itálie)
blahoslavený Bronislav Markiewicz, kněz (19. června 2005) – (Polsko)
blahoslavený Jindřich Sáiz Aparicio, kněz, a **62 druhů mučedníků**
 (28. října 2007) – (Španělsko)
blahoslavený Zefyrin Namuncurá, laik (11. listopadu 2007) – (Argentina)
blahosl. Maria Troncatti, panna (24. listopadu 2012) – (Itálie - Ekvádor)
blahosl. Štěpán Šándor, řeholník, **mučedník** (19. října 2013) – (Maďarsko)
blahoslavený Titus Zeman, kněz, **mučedník** (30. září 2017) - (Slovensko)

CTIHODNÍ (sedmnáct)

(v závorce datum dekretu *super virtutibus*)

ct. Ondřej Beltrami, kněz, (: 15. prosince 1966) – (Itálie)
ct. Terezie Valsè Pantellini, panna (12. července 1982) – (Itálie)
ct. Dorotea Chopitea, laik (9. června 1983) – (Španělsko)
ct. Vincenc Cimatti, kněz (21. prosince 1991) – (Itálie - Japonsko)
ct. Šimon Srugi, řeholník (2. dubna 1993) – (Palestina)
ct. Rudolf Komorek, kněz (6. dubna 1995) – (Polsko - Brazílie)
ct. Ludvík Olivares, biskup (20. prosince 2004) – (Itálie)
ct. Markéta Occhiena, laik (23. října 2006) – (Itálie)
ct. Josef Quadrio, kněz (19. prosince 2009) – (Itálie)
ct. Laura Meozzi, panna (27. června 2011) - (Itálie - Polsko)

ct. Attilio Giordani, laik (9. října 2013) – (Itálie - Brazílie)
ct. Josef August Arribat, kněz (8. července 2014) – (Francie)
ct. Štefan Ferrando, biskup (3. března 2016) – (Itálie - Indie)
ct. František Convertini, kněz (20. ledna 2017) - (Itálie - Indie)
ct. Josef Vador, kněz (20. ledna – 2017) - (Maďarsko - Kuba)
ct. Oktávio Ortiz Arrieta, biskup (27. února 2017) – (Peru)
ct. August Hlond, kardinál (19. května 2018) - (Polsko)

BOŽÍ SLUŽEBNÍCI (dvacet čtyři)

(probíhá zkoumání Positio nebo jeho Redakce)

Eliáš Comini, kněz (Itálie)
Ignác Stuchlý, kněz (Česká republika)
Antonín De Almeida Lustosa, biskup (Brazílie)
Karel Crespi Croci, kněz (Itálie - Ekvádor)
Konstantin Vendrame, kněz (Itálie - Indie)
Jan Świerc, kněz a **8 druhů mučedníků** (Polsko)
Orest Marengo, biskup (Itálie - Indie)
Karel Della Torre, kněz (Itálie - Thajsko)

(očekáváme Dekret o platnosti diecézního šetření)

Anna Maria Lozano, panna (Kolumbie)

(probíhá diecézní šetření)

Matilda Salem, laik (Sýrie)
Ondřej Majcen, kněz (Slovinsko)
Karel Braga, kněz (Itálie – Čína - Filipíny)
Antonín Baglieri, laik (Itálie)
Antonína Böhmová, panna (Německo - Mexiko)
Rudolf Lunkenbein, kněz (Německo, Brazílie) a **Šimon Bororo**, laik (Brazílie),
mučedníci